

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

SREČNO NOVO LETO
BRALCEM IN BRALKAM

Novo vlado je sestavil Bogoljub Jevtić

V petek je izšla službena objava, iz katere pozvemamo:

V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. so kraljevi namestniki vzeli na znanje ostavko, ki jo je podala vlada Nikole Uzunovića, razrešili vse ministre dolžnosti, jih postavili na razpoložanje in imenovali:

za predsednika ministrskega sveta in za zunanjega ministra **Jevtića Bogoljuba**, ministra na razpoložanju;

za ministra vojske in mornarice častnega adjutanta Nj. Vel. kralja, armijskega generala **Živkovića Petra**, ministra na razpoložanju;

za finančnega ministra **dr. Stojadinovića Milana**, ministra v pokoju;

za ministra pravosodja **dr. Kojića Dragutina**, ministra na razpoložanju in narodnega poslanca;

za ministra za gozdove in rudnike **dr. Popovića Svetislava**, ministra v pokoju in narodnega poslanca;

za ministra notranjih zadev **Popovića Velimira**, bana drinske banovine;

za ministra brez portfelja **dr. Hasanbegovića Avda**, ministra na razpoložanju in narodnega poslanca;

za ministra za socialno politiko in narodno zdravje **dr. Marušića Dragotina**, bana dravske banovine;

za ministra za trgovino in industrijo **dr. Vrbančiča Milana**, senatorja;

za prometnega ministra **Vujića Dimitrija**, narodnega poslanca;

za ministra za prosveto **Čirića Stevana**, narodnega poslanca;

za ministra za gradbe **dr. Kožuija Marka**, narodnega poslanca;

za ministra za telesno vzgojo **dr. Auerja Ljudevita**, narodnega poslanca;

za ministra za kmetijstvo **dr. Jankovića Dragutina**, odvetnika v Beogradu.

Zvečer v petek so člani novega kabineta prisegli v predsedništvu ministrskega sveta.

Ministrski predsednik g. Bogoljub Jevtić je do zaprisege novih ministrov sprejel v salonu

vladnega predsedništva novinarje in jim podal naslednjo izjavo:

«V pogledu nadaljnega dela vlade, kateri imam čast načelovati, vam zdaj še ne morem dati posebne izjave. V kratkem bo dala o tem potrebna obvestila vladna deklaracija.

Od trenutka, ko sem bil odlikovan z najvišjim zaupanjem, da sestavim vlado in to z velikimi pooblastili tako glede sestave vlade kakor glede njenega delovnega načrta, ste bili vsi priča mojih naporov in prizadevanj, da izkažem in ponudim vse možnosti za sodelovanje tudi onim političnim ljudem, ki so stali doslej ob strani in v opoziciji. Dolžan sem izraziti priznanje in zahvalo za pripravljenost in dobro voljo, na katero sem naletel pri vseh, s katerimi sem se o tem razgovarjal. Dovoljujem si javno izraziti spoštovanemu g. Aci Stanojeviću posebno zahvalnost v tem pogledu. Važno je naglasiti, da nisem mogel ugotoviti v času teh razgovorov razlike glede pojmovanja v odnošajih na državno ureditev, prav tako pa tudi ne razlike v pogledu glavnihi črt državne in narodne jugoslovenske politike. To je moje ugodno upanje za bodočnost dela moje vlade še posebno okrepilo.

Načelo sporazuma in sodelovanja je bilo dosedaj glavna odlika naše zunanje politike in je rodilo dobre uspehe. Moja želja je, da tudi v notranji politiki čimprej dosežemo pričakovane uspehe.»

Kopičenje denarja doma je škodljivo

Ni še dolgo, ko so poročali listi o vlomu na Bledu, kjer je vlomilec odnesel neki gospe iz omare 5000 Din, k sreči pa ni našel še skritih 25.000 Din. Potem je bilo čitati v listih, da je neznan vlomilec odnesel tvorniški delavki v Spodnjih Duplicah pri Kranju 8000 Din, ki jih je imela shranjene pod železnim loncem v kuhinji. Več sličnih primerov se je pripetilo med letom na deželi, tako da so utrpeli neznan skrivači domačih zakladov občutne izgube. Vsi ti primeri jasno dokazujejo, kakšno neumestno nezaupanje vlada med narodom do denarnih zavodov. Rajši kopičijo svoje prihranke doma, kjer jih izpostavljajo nevarnosti, da zgorijo, da jih odnesejo vlomilci ali jih zglodajo miši, namesto da bi jih vložili na obresti v varne hranilnice na nov račun.

Po novi odredbi morajo denarni zavodi na vložnikovo zahtevo takoj izplačati vloge, ki so bile vložene na nov račun. O teh vlogah se iz-

dajajo posebne vložne knjižice. Ako bi bili omejnjeni zneski naloženi, bi tatovi odnesli le knjižico, na katere ne bi mogli dvigniti ničesar, zlasti ako zavaruje vlagatelj knjižico z geslom.

Skupni znesek takih skritih prihrankov po deželi predstavlja brez dvoma ogromno glavnico. Težki milijoni so odtegnjeni prometu, kar le še povečuje stisko in povzroča pomanjkanje gotovine in tlači cene kmetijskim pridelkom. Denarni zavodi so morali ukiniti dovoljevanje raznih posojil zlasti za zidanje novih hiš, katerih se je poprej zidalo vsako leto lepo število prav s pomočjo denarnih zavodov. Pri vsaki novi stavbi dobi zaslužek 24 panog obrtnikov od navadnega kopača do zidarja in stavbnika.

Imetniki prihrankov, ven z denarjem in vložite ga v varne hranilnice! S tem boste koristili sebi, ker boste dobivali obresti, obenem pa pomagali uničevati gospodarsko stisko!

Načrt ustanovitve zavoda za zdravljenje z radijem v Ljubljani

Jugoslovensko društvo za preučevanje in zatiranje raka, pododbor v Ljubljani, nam je poslal izpod peresa g. dr. Blumauerja Roberta nastopni članek:

Nujnosti ustanovitve zavoda za zdravljenje z radijem v Ljubljani, v katerem bi se zdravili vsi oni nesrečneži, oboleli za rakom, ki danes iščejo duševno in gmotno strti zdravja v tujini ali sličnih zavodih sosedne banovine, menda ni treba posebej

pondarjati. Tudi ni namen pričujočega spisa, to utemeljevati, kajti o tem izčrpno poroča članek gospoda predsednika naslovnega društva (v zadnji številki «Domovine»), temveč smatramo današnje razmotrivanje kot poziv, kot obupen klic vsem onim, ki danes lahko omogočijo uresničenje tega človekoljubnega načrta.

Ljubljanski pododbor si je takoj v začetku svojega delovanja stavil za nalogo prosvetljevanje

naroda o obolenju za rakom glede na njega zgodnje in pravočasno spoznavanje in uspešnost zdravljenja. V drugi vrsti pa deluje z vsemi silami na to, da bomo dosegli tudi možnost, da bomo lahko nudili vsem, tudi najsiromašnejšim slojem uspešno in moderno zdravljenje doma. Zato stopamo danes pred javnost z načrtom in primernimi predlogi in s prošnjo za dobre nasvete in podpore.

Naš načrt je nastopen: V Ljubljani, vseučiliškem mestu in mestu največjih zdravstvenih ustanov v dravski banovini, kamor že več desetletij teže vsi bolniki s hujšimi boleznimi, naj se ustanovi zavod za zdravljenje z radijem. Ta zavod naj bo opremljen z vsemi sodobnimi zdravilnimi pripomočki, ki spadajo v to stroko. Načeljuje naj mu strokovnjak z izurjenim osebjem. To bi bil v glavnem predlog, katerega stavi društvo javnosti v razmišljanje in kateremu bi dodali približen proračun, da bi javnost spoznala možnost uresničenja te človekoljubne in prepotrebne ustanove.

Parcela bi se menda dobila v območju obstoječih državnih zdravstvenih zavodov brezplačno.

Poslopje bi moralo biti zgrajeno za vso dravsko banovino. Na podlagi mednarodne statistike o obolenjih za rakom bi moral imeti zavod nad 40 bolniških postelj in vse potrebne pritekline in vso opremo, kar bi stalo dva milijona dinarjev.

Nabava 300 mgr radija, ki bi bila za naše prilike potrebna in s katerim bi se lahko izvršilo v teku enega leta čez tisoč obsevanj, bi stala nekaj čez en milijon dinarjev. Ako k temu prištejemo vse potrebne radijske pripomočke, skupno približno 1.200.000 Din.

Zdravnik specialist, ki bi se moral približno eno leto izobraževati na enem izmed večjih zavodov za zdravljenje z radijem v tujini, je stavljen v proračun s 100.000 Din.

Ako zaokrožimo to proračunsko vsoto navzgor, lahko rečemo, da potrebujemo za ustanovitev predlaganega zavoda približno 3.500.000 dinarjev.

Zdaj pa nastaja najvažnejše vprašanje, namreč, kje dobiti potreben denar. Tu se obračamo z zupanem in s prošnjo zlasti na državo in banovino, ki naj v ta namen stavi v svoja proračuna primerna zneska za začetek uresničevanja tega načrta. Dalje so naprošene vse socialne ustanove, ki so s svojimi člani v veliki meri zainteresirane pri ustanovitvi takega zavoda, tako okrožni urad za zavarovanje delavcev in bratovske skladišnice, ki letno izdajajo ogromne vsote za izvenbanovinsko zdravljenje svojih za rakom in podobnimi boleznimi obolelih članov, ki pa morajo večkrat za-

radi prenapolnjenja in tehnične preobremenitve zavodov za zdravljenje z radijem čakati po več tednov, da se uvrstijo, kar lahko najneugodnejše vpliva na nevarno obolenje, ki v tem času dolgega čakanja nevarno napreduje. Tudi pokojniski zavod kot eno najmočnejših socialnih ustanov prav nujno vabimo k sodelovanju. Dalje pozivamo vse občine, zlasti mestne, tako posebno ljubljansko, mariborsko in celjsko, da prispevajo svoj delež ter tako tudi s svoje strani omogočijo svojim občanom možnost zdravljenja z radijem, katerega se marsikdo izmed njih ne more poslužiti spričo nezadostnih gmotnih sredstev. Kako obupni so občutki teh bolnikov, ki gledajo neizogibni smrti v obraz, a jim zaradi ubožstva ni dana možnost, iskati uspešne pomoči izven meje naše banovine, vemo poleg njih samo še zdravniki, ker jih dan na dan srečujemo. Naj ne ostanejo gluha in slepa za naše predloge tudi vsa večja deparna, trgovinska in industrijska podjetja, ki bi lahko, četudi z majhnim prispevkom, bodisi v obliki darila ali posojila, podprla to zasnovo.

Ako bomo v poznejši bodočnosti videli množice gotove smrti otetih naših bližnjih, v zavesti, da smo s svojimi skromnimi močmi vsaj delno pripomogli k izboljšanju narodovega zdravja, bomo nekako pomirjeni gledali na ta spomenik, kajti z njim smo izpolnili del oporoške našega velikega kralja: Čuvali smo Jugoslavijo!

Politični pregled

Madžarska vlada je doma polnih sedem dni tajila

ženevski poraz za Madžare.

Njeno časopisje je iz poraza napravilo celo pretirano lep uspeh, vendar se v javnosti to slepomišljenje ni dalo dolgo vzdrževati. Počasi prihaja na dan resnica in madžarska javnost je danes že poučena o pravem stanju iz tujega časopisja. V isti meri naraščata razburjenje in ogorčenje proti vladi, ki stori vse mogoče, da bi kolikor le mogoče, odložila dejansko poročilo o ženevski resoluciji, v kateri je Društvo narodov obsodilo Madžare, ki so podpirali strahovalce in atentatorje. Predsednik vlade Gömbös se je več dni ogibal poslancev in je le svojim zaupnikom dajal navodila, kako naj pobijajo nezadovoljstvo v vladni stranki, ki je začelo prav opasno naraščati. Zunanji minister Kanya ni imel poguma, da se

vrne iz Ženeve naravnost domov. Poteklo je polnih sedem dni, preden je čisto tiho in brez vsake javne pozornosti zopet prišel v svoj urad. Opozicijski tisk pravi, da je za Madžarsko nastopila doba popolne osamljenosti. Zato da je zavladala v političnih vrstah silna poparjenost.

Francoski zunanji minister Pierre Laval je te dni govoril na seji zunanjepolitičnega odbora francoskega senata o smernicah francoske zunanje politike. Med drugim je naglasil: Naj se evropska politika izpremeni kakorkoli, Francija bo ostala na svoji dosedanji poti in svojih smernic ne bo izpremenila.

Francija in Jugoslavija ostaneta prijatelji do konca.

Francija se ne bo odtujila od Jugoslavije, pa naj bo razvoj političnih dogodkov v Evropi kakršenkoli. Isto velja tudi za naši ostali dve vzhodni zaveznici, Češkoslovaško in Rumunijo. Današnjih mej ni mogoče izpremeniti. Francija se bo prva postavila v obrambo pridobitev mirovniških pogodb. To naj pomni vsi, ki upajo, da bi morda moglo v kratkem priti do izprememb mej.

Francija je svojo zavezniško zvestobo dokazala, je nadaljeval Laval, z vztrajnim prizadevanjem v Ženevi,

da se Jugoslaviji zaradi marseilleskega zločina dá popolno zadoščenje,

in Jugoslavija je to zadoščenje tudi dobila. Ponavljam: karkoli bi se v bodoče zgodilo, Francija bo vselej ostala zvesta državam Male antante.

Kakorkoli naj se tolmači morebitno zblizanje Francije z Italijo v bližnji bodočnosti, ki bi bilo naposled le v korist miru, Francija se tudi v tem pogledu

ne bo oddaljila od Male antante.

Naj bo prijateljski sporazum z Italijo tak ali tak, prijateljski odnošaji Francije z Jugoslavijo, Češkoslovaško in Rumunijo bodo ostali neizpremenjeni. To poudarjam zaradi tega, je rekel Laval, ker bo Francija sklenila sporazum z Italijo izključno v okviru svoje zavezniške politike nasproti Mali antanti.

V soboto se je sestal

angleški zunanji minister John Simon s francoskim ministrskim predsednikom Flandinom in zunanjim ministrom Lavalom.

14 FARAONOV DEDIČ

Splazita se mimo Beduina in široka odprtina jima zazija nasproti. Sodnik seže vanjo z roko in otiplje na obeh straneh zid, pod nogo pa stopnice, ki vodijo navzdol.

Brez obotavljanja potegne Neli za seboj. Spustita se v globino po kakšnih desetih stopnicah, potem pa zavijeta ob desnem zidu naprej. Nad seboj vidita še vedno temno nebo, posuto z zvezdami. Iznemada pa stopi Neli narobe.

Kamni pred njo se podajo, sama pa se omahuječ ujame za bližnji steber. Tudi ta se zmaže. Dekle v strahu zakriči, da se pogreza, a Sodnik jo z vso močjo potegne k sebi.

Za njima se s silnim truščem ves zid podre.

Sodnik stisne tresočo se Neli k sebi in beži z njo naprej, kajti vsak trenutek ju lahko pokoplje zidovje.

Toda vse ostane mirno. Ustavita se, ker se ne spoznata več. Taka tema je, da niti za ped daleč ne vidita. Zato vzame Sodnik vžigalice in prižge plamenico.

Plapolajoči plamenček posveti na obokan hodnik; strop in stene so iz kamenitih plošč, izhoda na prosto ni nikjer.

«Nazaj morava!» pravi.

«Pojdiva rajši naprej po tem hodniku!» predlaga Neli. «Kdo ve, ali niso zapazili našega bega in mogoče naju že zasledujejo? Nazaj na noben način!»

«Tiho!» šepne Sodnik v tem trenutku.

Nad seboj zaslišita govorico, hitro tekanje in zamolke glasove.

Res ju že zasledujejo Beduini, ki jih je prebudil ropot.

Napeto poslušata. Sodnik se čudi, da jima ne sledijo sem.

Ko postane čez nekaj časa vse mirno, nažge plamenico, ki jo je bil prej ugasnil.

Kreneta nazaj, a hodnik je zasut s kamenjem, ki se je prej sesulo.

Razumljivo je torej, da ju Beduini niso mogli zaslediti. Zato pa tudi sama ne moreta več nazaj. Odhitita naprej po neznanem hodniku.

Strah se ju poloti. Kam ju bo pač privedel ta hodnik? Ali na prosto, ali pa morda še bolj pod zemljo?

Neli se treso od groze. Hodnik vodi čedalje globlje in čedalje ožji postaja. Komaj stopata še vstric.

Ta hodnik je pred tisočletji gotovo vezal kraljevo palačo z mogočno stavbo, katere razvaline stoje na drugem hribu proti severu.

Najmanj tri sto korakov sta že prehodila pod zemljo. Težko sopeta v zatohlem zraku. Iznemada pa ne moreta več naprej.

Pot jima zapira obklesana skala. Vanjo so vsekani hieroglifi in podobe.

«Kam zdaj?» zakliče Sodnik ves obupan.

Ko pogleda ploščo bolj natanko, opazi, da je pritrjena med dvema stebroma. Obupan sune z nogo ob njo.

Plošča se zmaže. Še en sunek in zvrne se z votlim bobnenjem na drugo stran.

Odpre se jima napol okrogel prostor. Po stopnicah dospeta v dvorano, katere vhod stražita dva leva s pozlačenimi krili.

Vstopita in se čudita. Kod sta vendar? Na sredi vidita podstavek in na njem devet čevljev visok kip puščavskega kralja iz marmorja. Podstavek je pozlačen.

Napiši pričajo, da kaže ta kip kralja Kaneza.

Hierogrifov seveda ne zna brati ne Sodnik ne Neli. Zato tudi ne vesta, koga kaže kip. Hitro gresta mimo levov v naslednjo dvorano.

Tu se jima od začudenja korak ustavi.

Pod oboki se razprostira dvorana iz marmorja. Strop podpirata dva stebra.

Tudi stene in tla so obloženi s pisanim marmorjem, ki je ves pokrit s prastaro pisavo.

«Kaj je to morda kakšen slaven grob?» si misli Sodnik in posveti s plamenico na vse strani.

Med obema stebroma sta postavljeni dve mizi iz črnega marmorja. Na teh mizah so razne posode in orodje, ki kar žari ob svitu plamenice.

Tudi ob stenah so razložene take posode v dolgih vrstah. Na stebrih vise zlati ščiti.

Vse se jima zdi kakor nenaden čudež. Grob to ne bo. Posode, skodelice, kozarci, vaze, vse je iz zlata in srebra.

Ta sestanek je zdaj predmet obširnih obravnav pariškega tiska. Kakor poročajo listi, je Simon razpravljal v Parizu o saarskem plebiscitu, vrnitvi Nemčije v Društvo narodov in o pogajanju med Italijo in Francijo. Listi naglašajo, da se je tudi ob tej priliki pokazalo popolno soglasje stališč angleške in francoske vlade. Kot zelo važen znak soglasja in sodelovanja se poudarja dejstvo, da je Simon povabil v London Flandina in Laval, kjer naj bi se nadaljevala posvetovanja med angleškimi in francoskimi državniki. O kakem Lavalovem potovanju v Rim tako zaenkrat ni nobenega govora, ker mora Italija poprej še izpolniti meke važne francoske zahteve.

Za božične praznike je avstrijska vlada izdala amnestijo, ki se letos nanaša tudi na politične krivce. Tako je bilo

izpuščenih iz zaporov okoli 300 narodnih socialistov in komunistov,

katerim je bil črtan ostali del kazni. Med temi jih je okoli 170, ki so bili obsojeni zaradi revolucije. Mimo tega je vlada izpustila iz taborišč tudi veliko število manj obremenjenih udeležencev februarске in julijske revolucije. Prav tako je bilo tudi ustavljeno postopanje proti onim socialistom in narodnim socialistom, ki bi morali šele priti pred sodišče, pa njihova krivda pri februarških in julijskih dogodkih ni bila neposredna. Na ta način je bilo iz preiskovalnih zaporov izpuščenih doslej že preko 2000 ljudi. Pričakuje pa se, da jih bodo do novega leta izpustili še okoli 1000.

Londonski listi poročajo: Pri ruski trdnjavi Dunjina na vzhodni meji Mandžurije je prišlo v zadnjem času

do hudih spopadov med ruskimi in mandžurskimi četami.

Listi ugotavljajo, da so čete Mandžurske (Mandžukua) oblegale rusko trdnjavo, utemeljuje pa to s tem, da je to trdnjavo Rusija namenoma zgradila v območju Mandžurske. Ruska letala obletavajo mejo in pregledujejo ozemlje.



Zakladnica mora biti. Velikanski zakladi so nakopičeni, pokopani več tisoč let pod razvalinami. Pozabljeni od vseh leže že od takrat, ko je bilo to mesto razdejano.

Nihče še ni tu kopal, ker nihče ni vedel, kje je zakladnica kralja Kaneza.

Prav tako kakor ta zakladnica pa sta zaprta in ločena od sveta tudi Sodnik in Neli.

Deseto poglavje.

Začudena ogledujeta oba begunca — Sodnik in Neli — prečudni podzemski prostor, kamor sta bila tako slučajno prišla, ko sta iskala izhoda iz razvalin.

Nekaj časa gledata umetniške, bleščeče se posode in ščite in ne dvomita več, da se nahajata v zakladnici.

Tudi Sodnik pozabi za nekaj trenutkov na veliko nevarnost. Ko začne Neli vse te čudeže pozorneje ogledovati, jo opomni:

«Ne izgublajva časa! Hitiva rajši, da prideva kar mogoče hitro odtod!»

«Počakajte vendar!» vzklikne Američanka, ki jo je zlato čisto omamilo. «Oglejva si vsaj malo te prekrasne vrče in posode! Zares, čisto zlato je vse to. Kako čudno srečo imava! Kako je mogoče, da ni nihče pred nama tega našel? Kdo ve, kako dolgo je že vse pokopano pod razvalinami te nekdanje palače!»

«Zaenkrat naju to ne sme zanimati! Pomislite vendar, v kakšnem položaju sva!» odgovori Sodnik in osvetli stene, da bi našel kakšen izhod.

DOPISI

ČEPLJE. Gasilska četa je 17. t. m. vsadila pri cerkvi spominsko lipo v spomin viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju. Poleg gasilcev je bila navzoča tudi šolska mladina z učiteljico. Delo in požrtvovalnost kralja mučenika nam je orisal tajnik čete g. Slavko Fugina. Med sajenjem je mladina deklamirala in pela. Vmes so odmevali streli. Po končanem sporedu se je napotil sprevod otrok do šolskega poslopja, kjer je tudi mladina vsadila svojo spominsko lipo pod vodstvom učiteljice g. Potočnikove.

GORENJI LOGATEC. Tudi letos nas je obiskal Miklavž v Sokolskem domu. Bil je precej radodaren, kar je zelo razveselilo naše malčke. — Dne 8. t. m. se je vršila v gostilniških prostorih gospoda Tavčarja v Gorenjem Logatcu seja sreske organizacije JNS za logaški srez, kjer so se obravnavala razna vprašanja. Dne 16. t. m. pa je bila svečana zaprisega vojaških obveznikov pred Sokolskim domom v Dolenjem Logatcu. Odziv je bil polnoštevilen. — Dne 30. t. m. ob pol 20. ho gostoval Sokol iz Hotedršice z igro v Sokolskem domu.

MOZELJ. Naša sokolska četa 'epo deluje. V času globokega žalovanja se je vršil 11. oktobra žalni sestanek za blagopokojnim viteškim kraljem Aleksandrom I. Uediniteljem. Prosvetarka s. Chrobatova je imela lep žalni govor. Na dan 1. t. m. se je izvršila svečana seja, na kateri je bila prečitana sokolska poslanica in je članstvo priseglo mlademu kralju Petru II. Tadi dečja akademija je imela zadovoljiv uspeh. Sokolski Miklavž je letos obdaroval siromašno deco z oblačili. 16. t. m. smo imeli občni zbor. Novoizvoljeni starosta brat Aber je v lepem govoru naglašal strogo sokolsko disciplino.

MALA NEDELJA. Pod občinskim predstvom g. Franca Špindlerja se je naposled popravila cesta v Kuršencih, ki pa je na nekih mestih še zelo potrebna popravila. Dobili smo nove stopnice izpod cerkve za smer Radislavci, kar je bilo seveda nujno potrebno. Potrebno bi bilo, da bi se stopnice dajale redno čistiti, ker se nanje nanosi mnogo zemlje. Občinsko upravo prosimo, naj poskrbi, da bodo stopnice v ledenem zimskem času vedno čiste, ker bo sicer nevarno stopati po njih. Če še malo premotrimo ostala občinska dela, smo lahko zadovoljni z delovanjem občinskega predstojništva, posebno pa s predsednikom g. Špindler-

Nikjer ga ne vidi.

«Nazaj morava!» pravi nato. «Hitite, gospodična Neli! Vsaka minuta je dragocena!»

«Res je! Kaj pa ta neizmerni zaklad? Ali ne bova ničesar vzela s seboj?» doda in se ne more odtrgati od dragocenih predmetov. «Tale vrč na primer!»

Pri tem vzdigne pol metra visoko posodo.

«Oj, kako težka je!»

«Pustite jo v miru in hitite!» opominja Sodnik, ki je ves vznemirjen. «S temi rečmi se zaenkrat ne moreva otovoriti. Mogoče se pozneje vrneva. Potem boste lahko izbirali po svojem srečju in okusu!»

Zelo težko se loči Neli iz zakladnice in hudo se čudi, da zlato ne zanima prijatelja. Kako more prenašati pogled na te masivne zlate posode tako ravnodušno, kakor bi gledal samo ničvredno pločevino?

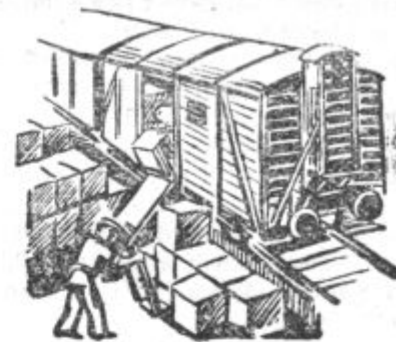
Sodnik je zdaj že v predsobju in zato mu mora slediti. Kmalu sta spet na hodniku, a se morata ustaviti.

Cel hrib kamenja jima zapira pot. Stropovje se je podrlo in skozi odprtino vidita lepo jasno noč. Zvezde so pa že nekoliko bledjše.

«Tu skozi morava priti!» pravi Sodnik.

Takoj spleza na kopico kamenja. S težavo se obdrži na njej. Odprtina je dosti preozka, da bi lahko splezal človek skozi njo. Razširiti jo morata.

To delo ni težavno. Komaj pa sta delo začela, že pridrči zviška proti votlini težka marmornata plošča in zapre vhod.



MEINL ČAJ

NEPOSREDNI UVOZ

jem in tajnikom g. Prajcem. Veliki trud g. tajnika bi bilo potrebno nagraditi z večjo plačo. Občinski upravi priporočamo, da gre z odločnostjo naprej po sedanji poti, saj bodo uspehi dela vsem v korist. Izginejo naj tudi vsi strankarski boji. — Sokol tudi napreduje in se zaveda besed kralja Uedinitelja: «Čuvajte Jugoslavijo!» Žal se dobe ljudje, ki hočejo škodovati delovanju Sokola. Razođen človek se ne bo oziral nanje. Sokol naj si vzame v letu 1935. še posebno za smoter vzgojo mladine proti pijančevanju in grdim mladeniškim razvadam.

GOSPODARSTVO

Tedenski tržni pregled

VINO. Mrtva kupčija. Cene stalne, kolikor ponekod ne pojemajo. Domača vina od 3.50 do 4.50 Din za liter gredo laže v denar kakor dražja vina. Veliko konkurenco delajo našim vinom cenenata banatska in dalmatinska vina, ki so po 1.60 do največ po 3 Din za liter.

ZITO. Na ljubljanski borzi so ponujali (vse franko nakladalna postaja): pšenico po 106 do 118 Din, turščico, baško, sušeno, po 65 do 67 Din, moko «0», brez prometnega davka, po 157.50 do 192.50 Din.

Zastoj se upira Sodnik z vso silo ob kamen. Skala se ne zmaje.

Ker pa je tu edina pot do rešitve, sta begunca izgubljena, če se jima ne posreči skale izpodkopati. Pod zemljo zaprta bi morala poginiti od lakote in žeje na kupih zlata in srebra. Zato gresta rajši na delo.

Neli vili, kako nevaren, skoraj obupen je položaj, a vendar ostane hrabra. Pogumno zleze za Sodnikom na gomilo kamenja.

S slabotnimi rokami pomaga tovarišu pri delu. Marmornato ploščo izpodkopujeta tako dolgo, da izgubi podlago.

Roke, ki niso vajene takega dela, so kmalu vse opraskane, a mlada dama jim noče prizanašati.

Že dolgo časa se upirata brez uspeha v kamnjenje nad seboj. Naposled se velika skala nad njima vendarle zmaje. Spet sta v novi smrtni nevarnosti. «Previdno!» zakliče Sodnik.

Deklico potegne na stran in skala zlobni v globino. Pot je odprta in dovolj široka za oba. Sodnik se oddahne in povleče Neli za seboj na plano.

Noč prehaja že vidno v dan, čedalje svetleje postaja. Sodnik se skrbno ozira naokoli. Še zmerom sta med razvalinami.

Sovražniki so nedvomno v bližini. Kakor hitro se zdani, ne bo več mogoče misliti na beg.

Neli pohajajo moči zaradi silnih naporov te noči. Sede, čeprav si prizadeva z vsemi silami naprej. Kolena ji klecajo.

sprejemajo mladeniči, ki so dovršili 16 let in so dovolj razviti. Tečaj je internat, na katerem dobe učenci popolno oskrbo in mesečno po 30 Din na roko za nabavo potrebnih učil in drugih potrebščin. Pouk je praktičen in teoretičen. Prosilec mora vložiti svojeručno spisano prošnjo, opremljeno s kolikoma po 5 in 20 Din, ki ji je priložiti krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, npravnstveno izpričevalo in za mladoletnika dovoljenje staršev ali varuha, da pusti sina ali varovanca v tečaj. Tako opremljene prošnje je vložiti najkasneje do 15. februarja upravama zgoraj navedenih ustanov.

* **Odbor za postavitve spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju v Celju.** Celje je po velikosti tretje mesto v naši banovini in je zgodovinsko važno izza davnih dni. Zato ima pravico in tudi dolžnost, da na viden in trajen način slavi spomin na blagopokojnega velikega kralja. Spomin naj bo izraz naše velike hvaležnosti za vse njegovo življenjsko delo. Iz kamna izklesani kraljev lik naj bo veren izraz vseh onih lastnosti, ki so pokojnika krasile. Razodevajo naj se iz njega njegov pogum, njegova modrost, dobrota in ljubezen. Kakor nas je v življenju srečno vodil, kakor se je še v zadnjih zdihljajih spominjal Jugoslavije, tako naj nam v bodočnosti hvaležen spomin na mrtvega kralja utrdi našo voljo in krepí naše sile, da bomo delovali po njegovem svetlem zgledu v prid narodu in domovini. Veliki kralj iz naroda je mrtev, njegov duh živi in bo živel med nami! Njemu se klanja Jugoslavija! Pripravljalni odbor, ki mu predseduje g. dr. Juro Hrašovec, za mesto Celje in politične srece Celje, Gornji grad, Slovenjgradec, Konjice, Šmarje, Laško in Brežice. Zato se bo nabiralna akcija omejila samo na te srece.

* **Cigarete brez nikotina.** Pred tedni je monopolska uprava razveselila kadilce z novimi cigaretami «Morava» in «Neretva», ki so se izboljšale, po obliki pa prilagodile dražjim vrstam. Te cigarete so prišle v promet po 20 kosov v lepih ovojkah iz kartona. Zadnja novost monopolske uprave pa so raznikotinjene cigarete «Vardar». Vsebinska nikotina v teh cigaretah je zmanjšana toliko, da se more raznikotinjenje smatrati skoro za popolno. Vzlic temu pa ima tobak svoj neizpremenjeni vonj in okus. Za tista, ki jim zdravniki odsvetujejo navadne cigarete, bo torej raznikotinjena «Vardar» kar najporabnejša. Raznikotinjene «Vardar» se prodajajo v oranžnobarvnih škatlicah po 20 kosov. Za 2 Din so dražje od navadnih cigaret «Vardar», kar se je pač moralo storiti, ker je raznikotinjevanje tobaka precej zamudno in drago. Te vrste cigaret se izdelujejo v naši največji tobačni tovarni v Nišu. Na škatlicah in tudi na samih cigarah je napis: denikotizirano.

* **Zahvala.** Ob svoji 65letnici sem prejel nešteto čestitk. Zategadelj se s tem vsem, ki so se me spominjali, najtopleje zahvaljujem in jih prosim, naj mi ostanejo še nadalje naklonjeni. Franc Oset, veletržec, Ljubljana-Sv. Peter v Savinjski dolini.

* **Savinjska dolina dobi novo meščansko šolo.** Ze davno pred vojno se je trg Zalec prizadeval, da bi dobil meščansko šolo, toda razmere so čas prehitele, tako, da je bila Zalcenom ta želja izpolnjena šele v Jugoslaviji. Zaradi neurejenih gospodarskih razmer pri vzdrževanju šole pa je bila meščanska šola v Zalcu leta 1926. spet ukinjena. Sedanja občinska uprava je pod predsedstvom g. Lorberja Rudolfa soglasno sklenila, da se v Zalcu spet otvori državna meščanska šola. Takoj je bil sprejet tudi sklep, da se v ta namen dvigne poslopje, kjer je nastanjena državna osnovna šola, za eno nadstropje in da se vse to izvrši v vedni spomin na blagopokojnega kralja Uedinitelja, po katerem naj dobi tudi nova meščanska šola svoje ime. Ta sklep je predložila občinska uprava sreskemu načelstvu v Celju, ki je za prejšnji četrtlet sklicalo komisijski ogled prostorov, kjer naj se nastani snujoča se šola. Komisija je ugotovila, da so za prva dva razreda potrebni prostori takoj na razpolago v risalnici in eni učni sobi, ki se zdaj ne uporabljata, pisarna in drugi stranski prostor pa bodo za prvi dve leti v enem kabinetu, sicer malo tesni, toda primerni. Najkasneje v šolskem letu 1937./1938. bo občina zgradila drugo nad-

stropje, kjer bodo štiri učne sobe, risalnica, fizikalna soba, pisarna, gospodinjstva soba in trije kabineti. Z gradbo drugega nadstropja bo prezidano tudi posebno stopnišče za prvo nadstropje, tako da bo osnovna šola imela svoj vhod, meščanska pa svojega. S tem, da se je upravna občina zavezala poskrbeti za šolo potrebne prostore in prispevati k vsakoletnim vzdrževalnim stroškom, ni od te strani nobene zapreke proti ustanovitvi in otvortvi za vso Savinjsko dolino važne šole, ki bo imela kmetijski značaj.

* **Odposlanstvo železniških upokojencev v Beogradu.** Zveza združenj upokojencev jugoslovenskih državnih železnic, ki ima svoj sedež v Zagrebu, je poslala v Beograd posebno odposlanstvo, ki so ga sestavljali zastopniki združenj Zagreba, Ljubljane, Subotice in Sarajeva. Odposlanstvo je na odločilnih mestih predložilo spomenico, v kateri je izražena prošnja, naj se skladi bivših železniških upokojencev ne glede na to, v katerem upravnem področju so člani službovali pred uedinjenjem, prenese v last države in izplačujejo iz proračuna ministrstva za finance, kakor onim upokojencem, ki so bili upokojeni po novih zakonih. Prejemki novih upokojencev, kar ni več težavno, ker je ostala pri življenju samo še ena tretjina staroupokojencev. Spomenica vsebuje še druge prošnje, tako o voznih olajšavah in o kurjavi za vdove železniških upokojencev.

* **Preiskava o marseilleskem atentatu se približuje zaključitvi.** Francija ni mogla izposlovati, kakor poročajo iz Pariza, da bi se ji izročili osumljeni, ki so v zaporih ali pa na svobodi izven francoskega ozemlja, zaradi česar se bodo morali zagovarjati v Franciji pred sodiščem samo oni sokrivi atentatorja, ki so jih prijeli na francoskem ozemlju. Proces bo v Aixu blizu Marseilla, kjer zaseda pristojno porotno sodišče, in bo trajal približno teden dni. Sestava sodišča še ni znana. Bržkone pa bo tožbo zastopal kot državni tožilec gosp. Rol. Nj. Vel. kraljico Marijo bo zastopal kot privatno tožiteljico Paul Boncour, eden izmed najslavitejših francoskih odvetnikov, bivši predsednik vlade in zunanji minister. Zastopnikom tiska je Paul Boncour o prevzeti dolžnosti izjavil med drugim: «Častne dolžnosti, ki mi je bila poverjena, nizem sprejel samo kot pravnik in človek zakona, temveč tudi kot prijatelj jugoslovenskega naroda in kot človek, ki je neposredno občutil, kolika krivica in boleat sta bili povzročeni Nj. Vel. kraljici, mlademu kralju in jugoslovenskemu narodu. Sodišče bo storilo vse, da se ugotovi prava resnica in da se kaznujejo krivci. Zase pa moram reči, da bom zastavil vse svoje znanje za upravičenje zaupanja, ki mi je bilo izkazano. Nič ne bo zanemarjeno, kar bi moglo doprinesti k resnici, in jugoslovenski narod naj bo prepričan, da bo pravici zadoščeno.»

* **Vsak dom postane puat,** če ni v njem ničesar, kar bi človeka razvedrilo. Dolgi zimski večeri, ko človek ne ve kaj početi, postanejo lahko neznoani, če nimamo ničesar, s čimer bi preganjali dolg čas. Vsako razvedrilo pa mora biti takšno, da nam prinaša tudi koristi in nam širi obzorje. Brez kakšnega učenja na pamet mora večati njegovo znanje. Biti mora bolj prijatelj kakor učitelj. Tak prijatelj je mesečnik «Prijatelj», ki vam ga prav toplo priporočamo. Vse, kar si boste želeli in iskali, boste našli v njem. S svojimi lepimi zgodbami, ki jih prinaša v vsaki številki obilo, se vam bo takoj prikupil. Poučni članki z vseh področij znanosti, ki so pisani preprosto, da jih bo vsakdo razumel, in okrašeni s številnimi slikami, vas bodo poučevali o zanimivih novostih in posebnostih naše zagonetne prirode. Slike tujih krajev vas bodo seznanjale z daljnim svetom. Duhovite smešnice vas bodo spravljale v dobro voljo, apletene uganke z obilnimi nagradami pa vam bodo krajšale čas. To pa še dolgo ni vse, kar vam bo nudil «Prijatelj». Vsega vam kar popisati ne moremo, saj je tako pester in zanimiv! Razen vsega drugega izdaja tudi vsak mesec po eno zanimivo knjigo. Pišite še danes na upravo «Prijatelja» in brezplačno vam bo poslala na ogled eno številko in eno leposlovno

knjigo. Ker je list prav poceni, saj stane za vse leto samo 62 Din, z mehko vezanimi knjigami pa 99 Din, in ker dovoljuje uprava tudi plačevanje v mesečnih obrokih, nedvomno ne bo nikogar, ki si ga ne bi naročil. Ne pozabite torej še danes pisati na upravo «Prijatelja» v Ljubljani, Dalmatinova ulica 10 d.

* **Cesta Višnja gora—Polica je dograjena.** Le nekaj kanalov v bližini Police ji še manjka. Cesta se pričinja v Višnji gori pri postaji, drži ob železnici do Codellijevega mlina, prekorači po nadvozu železnico, se dviga proti vasi Spojnjemu Brezovu in odtod drži proti Polici. Cesto so začeli graditi pred približno petimi leti, in sicer tako, da je plačala bivša občina Polica 17 odstotkov stroškov, ostalo pa sta prispevala cestni odbor litijski in banovina. Ker je denar neredno prihajal, je bilo delo večkrat prekinjeno in zato se je gradnja tako dolgo zavlekla. Pa tudi svet je bil za gradbo skrajno neprikladen. Cesta je občiaska. Vodstvo gradbe je imel v rokah g. Jože Erjavec, predsednik občine višnjegorske, za palirja je bil g. Zavodnik, a zadnje čase je poslal cestni odbor litijski svojega palirja. Delavci so bili izključno domačini.

* **Potres.** V okolici Celja, Trbovelj in Zagorja so čutili predzadnje sredo zjutraj precej močan potresni sunek, ki pa ni povzročil nobene škode.

* **Slika bede ob meji.** Te dni je šla skupina izletnikov iz Maribora proti Sv. Urbanu. V jarku, ki drži v Bresternico, stoji hišica. Ko so izletniki šli mimo te hišice, je nekdo od njih pogledal skozi odprta vrata. Pri pogledu se mu je nudil pretresljiv prizor. Izletniki so na njegovo pobudo stopili v hišo in videli v tesnem, temnem prostoru osem otrok, starih od šest mesecev do osem let. Sredi med njimi je sedel oče, 35letni krovec Maček, v kotu žena z otrokom na prsih, zraven štedilnik, na katerem se očitvidno že ni kuhalo precej časa. Otroci so bili nagi in bosí, nekateri so imeli kakšno kunjjo okoli trepetajočega telesca. Ob vstopu tujcev so se splašeni umaknili, pri čemer je bilo opaziti, da so jim od mraza šklepetala usta. Prizor je bil takšen, da bi najbrezbrižnejšemu človeku stiskalo srce. Na ležiščih nobene odeje. Le nekaj starih kunj je ležalo naokrog. V prostoru je bil hujši mraz kakor zunaj na prostem. Oče je brezposeln in ne more otrokom nuditi lepšega življenja. Vest o silni bedi, v kateri živijo Mačkovi, je prispela tudi v Maribor. Prvi se je zavzel za uboge ljudi sreski načelnik za Maribor levi breg dr. Senekovič, ki je dal takoj napraviti po meri otrokom oblekce in perilo ter oskrbel druge potrebščine. Tudi drugi ljudje naj se usmiliijo teh in drugih siromakov, kakršnih je še mnogo po Kozjaku.

* **Obsodbe komunistov pred sodiščem za zaščito države.** Sodišče za zaščito države v Beogradu je razglasilo sodbo proti skupini 21 obtožencev, ki so letos izvrševali komunistično propagando, razmnoževali in razširjali letake komunistične vsebine ter organizirali skupine mlajših delavcev z nalogo, da vzpostavijo organizacije bivše zveze komunistične mladine. Obsojeni so: Skerlović Slobodan na štiri leta strogega zavora, Pap Pavle in Radosavljević Dobrivoje na tri leta strogega zavora, Radovanović Dragoslav na tri leta jače, Zdravković Aleksander in Sokić Peter na eno leto ječe, Djalski Nikola in Nikolić Vidoje na eno leto strogega zavora, Simić Aleksander, Kostić Stevan, Simić Marko, Veljović Velizar, Konca Rada, Filipović Filip in Antonić Živko na eno leto strogega zavora, Stojanović Milenko na osem mesecev strogega zavora. Obtoženci Grahovski Andrej, Basić Vesel, Kovačević Hristina, Krapić Sime in Kurtović Voja so bili oproščeni zaradi pomanjkanja dokazov o njihovi krivdi.

* **Javna dela v radovljiškem srezu.** Iz Radovljice pišejo: Da se čimbolj ublaži brezposelnost, ki se v velikem obsegu pojavlja zaradi zastoja gradbene delavnosti in krize v lesni industriji, in da se izvrše čimprej nujna javna dela, predvsem gradba novih in zboljšanje sedanjih cest in potov, gradba novih mostov in regulacija rek in potokov, je prejel radovljiški srez iz sredstev banovinskega bednostnega fonda doslej okrog 252.000 Din, iz sklada za javna dela pa približno 313.000 Din. Poleg tega

Goričanovi spomini

PEŠ PO ITALIJI.

Šele po tem nasvetu sem se napotil naprej po ulici. Že se je zmrabilo, ko sem našel napis «Restavracija Büntsche».

Lačen, utrujen in brez solda stojim pred vrati in premišljujem, kako naj ravnam, da bo najbolje. Bal sem se, če bi mu takoj povedal, kako je bilo z menoj, da bi me morda odslovil. Sklenem, da si naročim najprej obilno večerjo. Ko bom sit, naj-pride, kar hoče.

Tako sem storil. Dobil sem tudi sobo za prenočišče. Ko sem se okrepljal, sem zinil več kakor 50krat, da bi povedal gospodarju, kako je z menoj, pa nisem spravil besede na dan. Odlagal sem tako dolgo, da je odšel zadnji gost iz gostilne. Nazadnje ostaneva sama z gostilničarjem. Prosil sem za račun. Ko mi ga je dal, sem mu šele povedal, da sem brez denarja. On me je začudeno pogledal, medtem pa sem že izvlekel iz žepa knjigo Poštne hranilnice in poštno nakaznico, češ: «Oprostite, g. Büntsche. Neki gospod na avstrijskem konzulatu mi je dal Vaš naslov in mi Vas priporočal, da mi boste pomagali iz zadrege.»

«No, že dobro,» je rekel, «za danes je prepozno. Naspite se. Jutri okoli 10. ure pojdeva na pošto, ker prej ne utegnem, in bova vse uredila.»

Drugo jutro je šel g. Büntsche z menoj na pošto. Tam je podpisal neko listino, na kateri jamči, da sem pravi lastnik hranilne knjižice. Pri drugem oknu je podpisal še eno listino za poštno nakaznico. Brez nadaljnega sem dobil v nekaj minutah ves svoj denar izplačan. Kako je bilo to vendar preprosto in kakor sem zdaj razumel, da se na ta način onemogočajo sleparstva. Tega nisem vedel. Nikdo me ni poučil; šele sluga na konzulatu mi je vse povedal, namesto da bi mi že poštni uradnik v Rimu ali Pisi dal vsa pojasnila. Ker tega nisem vedel, sem prestal toliko hudega in za las bi si bil pokvaril vso bodočnost tega; pri avstrijskem konzulu.

Ko sva vse opravila, sem vprašal g. Büntscheja, koliko sem dolžan, a on mi je rekel, da nič.

Mnogokrat sem se spomnil tega skromnega poštenjaka (bil je Nемеc iz Wirtemberga) in si mislil: Büntsche, zlata duša, če bi ti kdaj mogel vrniti to uslugo ali ti vsaj napraviti kakšno veselje. Pozneje sem ga hotel enkrat obiskati v Genovi, pa mi niso sredstva dopuščala.

Drugi dan dopoldne sem si ogledal še mesto in popoldne odpotoval čez Ponte decimo—Ronco—Isolo Serravalle. Tortone mi ni ugajalo. Tu sem videl prvokrat igro móro. Pri tej igri silno kričijo in tolčejo po mizi z obema rokama. In za to, da eden ugane, koliko prstov ima drugi stegnjenih. Igra je vsekako silno neumna.

Hodil sem ob vodnem prekopu. Naletel sem na ladjo, težko obloženo z drvimi. Vlekli so jo trije konji. Šel sem naprej. Naenkrat pridem do mesta, kjer je bila visoka stena. Med spodnjo in zgornjo vodno gladino je bilo okoli 8 do 10 metrov razlike. Gledam to od daleč in premišljujem, kako bo zdaj z ladjo. Prelagali ne bodo. Bilo je za več vagonov drv na ladji. Vsedem se in čakam, da dospje ladja. Konji jo zapeljejo do stene. Zdaj sem šele opazil, kako je to narejeno. Za ladjo so se zaprla visoka vrata, zgoraj so odprli zatvornice in ladja je bila dvignjena v nekaj minutah in konji so jo spet vlekli naprej.

Ponoči okoli 11. ure grem skozi lepo mesto Voghero. Že na koncu mesta vidim sedeti nekaj ljudi pred neko hišo. Grem tja in vprašam; ali grem prav proti Paviji. Ko sem bil pred njimi, sem šele opazil, da so bili karabinierji (orožniki). Eden me vpraša, odkod, kam in zakaj hodim ponoči in ali se ne bojim. Povem, odkod in kam in da ponoči, ker ni tako vroče. Ne bojim da se ničesar, ker nimam ničesar.

«Imate dokumente?»

Dam mu šolsko izkaznico. Bilo je v redu, ker ni znal nemško.

Preko reke Pada je most iz čolnov. Prehod je stal pet čentezimov. Tukaj so prelepi rodovitni travniki in živina podobna naši. Tu sem videl prvič riževo polje. (Dalje.)

Pistotnik Pavla, Pobežin Ivan, Gröhl Ivan, Mlakar Martin in Mirt Franc.

Bela Palanka. Srečno novo leto želita vsem bralcem in bralkam «Domovine» podnarednik Alojzij Prevolšek (Ptuj) in orožniški narednik Karel Bonča (Novo mesto).

Kragujevac. Vsem fantom in dekletom želijo srečno novo leto slovenski fantje, ki služijo pri pirotehničnem bataljonu: Bogolin Jožko, Lorber Stanko, Vizler Jožko, Baje Vinko, Bukovič Vinko, Rataje Anton, Šuster Karel, Čas Janez, Esik Ivan, Bizant Janez, Kušar Pavel, Andolšek Alojzij, Urbanija Franc, Rihtaršič Anton, Bunček Janez, Krek Franjo, Ferme Anton, Kovač Josip, Geršak Ivan, Bitene Stanko, Kunovar Vinko in Štrbenk Mirko.

Skoplje. Te dni se vrnivši s pogreba svoje matere želi z žalostnim srcem srečno novo leto svojcem, prijateljem in prijateljicam graničar Potočnik Franc (Zetala pri Rogoški Slatini).

NAŠI NA TUJEM

Iz Homberga-Hochheide (Nemčija) nam pišejo: V Essenu-Stoppenbergu smo imeli 2. t. m. občni zbor Zveze jugoslovenskih delavskih podpornih društev. Predsednik g. Bolha nam je v daljšem govoru opisal delovanje zveze in pogrebne blagajne. Iz poročila smo spoznali, da je zveza vse leto lepo delovala in da je bil zlasti predsednik g. Bolha neumorno delaven za nas. Izvoljen je bil spet stari odbor. Popoldne smo imeli žalni sestanek v spomin blagopokojnega kralja Aleksandra I. Dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena, kar izpričuje, da so naši rojaki tukaj dobri nacionalisti. Prav lep govor o našem dobrem kralju je imel generalni konzul g. Pantič iz Düsseldorfa.

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vršijo vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; H. landija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Novoletna voščila

Gelsenkirchen (Nemčija). Jugoslovensko društvo Sv. Barbare želi rojakom srečno novo leto: Franc Brezovar (Kojšča pri Zagorju), Marija Brezovar (Mirna peč), Jakob Vrhove (Breca), Angela Vrhove (Dol pri Hrastniku), Franc Plavec (Mirna peč), Franc Turk in žena (Ljubljana), Martin Pirc (Smartno pri Litiji), Anton in Alojzija Avbiel (Dol pri Hrastniku), Mihael in Ivana Ramšak (Hrastnik), Ivan Rajer in žena Marija (Mirna peč), Jožef Pograjc in žena (Zagorje ob Savi), Mihael Podvalej in žena (Poljčane pri Celju), Jožef Podverčnik in žena (Pragersko), Jožef Derstvenšek in žena (Savinjska dolina), Marija Krašovec (Kaminik), Ivan Korbar in žena (Hrastnik), Ivan Špan (Hrastnik), Martin Novak in žena, Anastazija Plavec (Mirna peč).

Hochheide (Nemčija). Vsem bralcem in bralkam «Domovine» želimo srečno novo leto. Pavel Koželj, Stefan Bajde, Karol Šerak, Valentin Zupančič, Franc Podreberšek, Martin Roglič, Franc Čebin, Jožef Mejdlič in vdova Kusova (vsi iz Zagorja ob Savi), Anton Keržišnik, Kaližnik, Podbregar, Klenovšek, Verba, Kukman, Germanik, Zupane, Filipič in Kerener in gospe Brenketova, Krajčeva, Maharjeva, Kovačičeva in Baherjeva.

Merbeck (Nemčija). Srečno novo leto žele: Matvez Umek, Marija Smukova, Anton Krivec, Avgust Krivec, Mihael Ševerkar, Valentin Pribosik, Čotar, Klavžar, Peitler, Avšič, Juvančič, Leskovar, Firjavš, Feiffer, Kladnik in Writzman.

Bruay en Artois (Francija). Srečno novo leto želimo čitateljem in čitateljicam «Domovine»: Franc in Veronika Vidmar, Anton in Malka Markovič, Metod in Fani Kele, Franc Znidaršič, Franc Erznožnik, Jožef in Jožefa Hirsšel, Ivan in Ivana

Brodar, Jožef in Angela Golob, Gregor in Jožefa Bolte, Dominik Zupan in Anton Špilar.

Chauvilliers (Francija). Srečno novo leto želimo domačinom, prijateljem in znanecem, posebno prekmurskim fantom in dekletom, Geza Červek (Nemčaveci).

Dampierre sur Salon (Francija). Vsem Jugoslovenom želiva srečno novo leto: Franc Kandare (Stari trg) in Janez Špeh (Šmarjeta).

Elincourt (Francija). Prav srečno novo leto želiva vsem bralcem in bralkam «Domovine», posebno ožjim rojakom v Balnem polju, gozdarja Ivan Troha in Anton Sostarič.

Monchy-Humieres (Francija). Srečno novo leto želimo čitateljem in čitateljicam «Domovine», zlasti prekmurskim: Stefan Bokan (Gorenji Slaveči), Elek Celec (Dolnji Slaveči), Franciška Majez (Dolnji Slaveči), Julij Zavec (Kušanoveci), Kalman Vajda (Ivanovci) Janez in Marija Drvarič (Mačkoveci).

Rambouillet (Francija). Tukajšnji Slovenci in Hrvati želimo bralcem in bralkam «Domovine» srečno novo leto: Florijan Malnar, Anton, Jakob in Josip Kovač, Ivan, Franc in Jože Žagar.

Strasbourg (Francija). Želimo srečno novo leto vsem bralcem in bralkam «Domovine», posebno domačinom in svojem: Ana Turnšek in hčerka (Vransko), Gregor Zupan (Sv. Ožbald pri Kamniku), Janko Jekovec (Jesenice) in Ivan Majcen (Moravci).

Aleksinac. V tukajšnjem rudniku nas je zaposljenih več Slovencev, ki želimo čitateljem in čitateljicam «Domovine» srečno novo leto: Strnad Alojzij, Franc in Ivan Sinkovič, Miha Čepin,

ZDRAVSTVO

Nekaj besed o angini. V ustni duplini so tako zvana mandeljni. O njih običajno ne vemo, da jih imamo. Šele ko obole, nas težko požiranje nanje spomni. Tudi zdravniki si še v tem niso čisto edini, kaka naloga prav za prav pripada mandeljnom. Verjetno nas branijo škodljivih klic. Prav lahko je pa mogoče, da jim v našem telesu pripadajo še druge naloge. V zdravem stanju so komaj vidni. Šele, ko otečejo, čutimo, da sede te žleze v obliki prstana okrog požiralnika, tako da se vstop v njega zoži. Vnetja mandeljnov so pogosto spremljevalni znaki drugih obolenj, posebno škrlatice in davice. Pretežno pa je angina prehlad, ki po nekaj dneh mine ali pa odstopi prostor nahodu. V hudih primerih pa pride lahko do obolenja sosednih udov, posebno ušes ali pa nosnih duplin. Klice pa tudi lahko preidejo v krvni obtok in tako povzročijo huda splošna obolenja. Tudi če je v splošnem potek angine lahek, je vendar priporočljivo, posebno če se je pridružila vročina, da bolnik leže vsaj za nekaj časa v posteljo. Prej tako priljubljeno grgranje različnih razkužnih tvarin se danes že opušča, ker je kakor pri vsakem vnetju glavno načelo zdravljenja: mir! Tvarine pa sluznico samo dražijo, v njej pa tako ne morejo uničiti klic. Priporočljivi so obkladki in potrebni seveda vsi drugi zdravstveni ukrepi. Zdravljenje mora strměti za tem, da pomaga naravi v stvarjanju obrambnih sil proti strupu klic. Nekateri ljudje imajo posebno nagnjenost k angini, ki postane zaradi prepogostega na-

stopa prava nadloga. V takih primerih pride kot zadnje sredstvo v poštev operacija, ki je v zadnjih letih postala skoro nekaka moda in ki se nedvomno prebogosto izvaja. Za njo se odločimo šele tedaj, ko odpovedo vsa druga sredstva. K temu spada v prvi vrsti splošno krepčanje telesa, da se polagoma privadi na vremenske izpremembe. Nadalje je potrebna zdrava hrana, ki ima mnogo vitaminov. Pozimi se solnčenje nadomesti danes že lahko z umetnimi žarki. Take dnevne 2 do 3 minute trajajoče «svetlobne prhe» povzročijo, da koža potemni in da ni več tako občutljiva proti izpremembam glede na toploto in mraz. V splošnem se s pravilno urejenim življenjem doseže trajen uspeh. Bolje je vedno, da se ohrani ud, o katerem še točno ne vemo, kakšno opravilo prav za prav ima. Izjemo smemo napraviti šele tedaj, kadar nam operacija zagotovi življenje.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Omaka, ki jo lahko daš k ribam, govejemu mesu ali pa s trdo kuhanimi jajci na mizo. Na razbeljeni masti prepraži žlico prav drobno sesekljanee čebule in strok česna, potem potresi po čebuli tri deke moke. Ko moka svetlo porumeni, zalij omako z juho, dodaj žlico sladke paprike in naj vre četrt ure. Zdaj omako pretlači skozi sito, jo zlij nazaj v kozico, osoli in zalij z osminko litra kisle smetane. Ko je omaka vrela še pet minut, je gotova.

Čebulna omaka. Na razbeljeno mast stresi dve žlici drobno sesekljanee čebule in dve kocki sladkorja. Ko se sladkor raztopi in zarjavi, potresi eno in pol deke moke, in ko tudi moka porumeni, zalij omako z juho ali vodo. Ko prevre, sok osoli, malo okisaj in po okusu dodaj še malo sladkorja. Omaka mora imeti sladko-kiselast okus. Ko je omaka vrela deset minut, jo pretlači skozi sito, jo zlij nazaj v kozico in dodaj še žlico sirovega masla ali pa kisle smetane. Ko enkrat prevre, jo daš z govejim mesom na mizo.

Goveji jezik v poljski omaki. V lonec vlij osminko litra vinskega kisa in en deciliter vode. Zraven daš en lovorjev list, malo timijana, pet zrnc popra, en klinček, šop zelenega peteršilja in eno drobno zrezano čebulo. Vse skupaj naj tako dolgo vre, da se do polovice ukuha. V kozici pa napravi temno prežganje iz pol žlice masti in pol žlice moke; gotovo prežganje stresi zraven in zalij še z juho. Ko je omaka povrela in se zgostila, jo pretlači skozi sito, jo zlij nazaj v lonec ter ji dodaj dve žlici naribanega lecta, dve žlici opranih rozin in žlico olupljenih in drobno zrezanih mandeljnov. Kuhani jezik hitro olup, zreži in zloži na topel krožnik, omako pa daš v skledici zraven.

Sardelna omaka h govejemu mesu. Pet sardel operi (ali namoči malo v vodi, da ne bodo preveč slane), odstrani kosti in jih drobno zreži. Na masti prepraži žlico drobno zrezane čebule, žličko drobno sesekljanega peteršilja in sardele. Potem potresi z moko in vse skupaj praži, nato pa zalij omako z juho in, če imaš, dodaj še žlico masti od pečenke in majhno lupino od limone. Omaka naj nato vre četrt ure. Preden jo daš na mizo, zamešaj v omako še za oreh sirovega masla.

Praktični nasveti

Kako očistimo mastne madeže na kožuhovalni. Žaganje od trdega lesa (žaganje od smrekovega lesa je zanič, ker je smoleno) poškopimo z bencinom (previđenost zaradi oguja!), potem potremo po kožuhovalni in tako dolgo drgnemo z žaganjem po madežih, da izginejo. Nato kožuhovalni stepemo in ga še s čistim žaganjem dobro zdrgnemo, nato pa kožuhovalno dobro stepemo.

Protih prehlajenju pomaga vroča limonada, ki jo takole pripraviš: Limono razreži s kožo vred na tanke listke, jo deni v mrzlo vodo in jo kuhaj četrt ure; potem prilini potrebno množino sladkorja in ko prevre in se je sladkor stopil, limonado precedi in kolikor mogoče vročo izpij.

Kako umivamo svetle lase. Na liter mlačne vode zmešamo žlico čistega amoniaka (amoniakova raztopina je dobra za zelo umazane in mastne lase), zlijemo v umivalno posodo in si dobro umijemo in zdrgnemo lase. Po potrebi lase še umijemo z milom, nato pa jih v mlačni vodi dobro izperemo in z brisačami dobro posušimo. Medtem pa skuhamo v litru voda pest kamilice in pazimo, da postane voda lepo zlatorumena. Potem kamilice skozi krpo precedimo. S kamilično vodo zmočimo suhe in umite lase, nato pa počakamo, da se lasje odkapajo, ne da bi jih brisali z brisačo. Ko so se lasje odkapali, jih poleti osušimo na neprevročnem solcu, pozimi pa pri topli peči. Med sušenjem pa lase ves čas krtačimo in razčesavamo, da se popolnoma posuše. Tako umiti lasje dobijo prvotno barvo in postanejo mehki.

Črne lase pa umivamo z vodo, v kateri smo namakali zelene oprane orehove lupine. Seveda moramo lase prej umiti z milom ali s šamponom. Sicer jih pa umijemo na enak način, kakor je gori navedeno za svetle lase.

Listnica uredništva

Ješenci. Dopis je pomanjkljiv in zato nerazumljiv.

Ivanjkovci. Ali je res čisto tako, kakor ste pisali? Zadeva je delikatna.

Paka pri Velenju. Javite, v katerem mesecu je bila notica izseljenskega komisariata iz Zagreba v «Domovini».

ZANIMIVOSTI

Tudi opice govore na svoj način

Jezik opic je zelo omejen. Za izražanje čuvstev ima opica kvečjemu kak ducat glasov, a tudi gibov rok se včasih posluži za izražanje svojih čuvstev.

Posamezne vrste opic se med seboj glede izražanja zelo razlikujejo. Opazovanja so dognala, da se šimpanzi drugače izražajo kakor pavijani ali pa kapucinke, dasi so izvestna znamenja lastna vsem vrstam opic. Opičje oko lahko prosi, vpraša, preti; lahko je žalostno ali veselo, prijazno ali jezno. Opičje oko je kakor človeško, lahko gleda v kakšno reč ali pa v daljavo, tako da se zenica razširi ali skrči. Zelo pogosto uporabljajo opice čelne in obrvne mišice pri govorjenju, ušes pa ne. To, kar čutijo, ponajveč izražajo z gobcem, očmi, krētjnami in obnašanjem.

Škripanje z zobmi in zehanje navadno kaže, da so razjarjene in pripravljene za napad. Opica, ki zeha, ni zaspana, ampak jezna. Opica, ki brblja z ustnicami in giblje z jezikom, je zadovoljna.

Izraz šimpanzovega obraza zanesljivo izraža to, kar žival čuti, ker je popolnoma nebrzdán. Žalosten šimpanz nabere zgornjo ustnico in dvigne mišice okoli nosu. Kadar ga kaj boli, zija in kaže zobe. Gobec razburjenega šimpanza postane špičast kakor rilec in v kotih gobca se vidi značilno igranje mišic. To je videti kakor zaničljivo smejanje, kar pa gotovo ni.

Gorilova čuvstva izdajajo gube okoli oči. Zelo zanimiv je iskajoči, razumen pogled njegovih oči. Izraz svojega obraza v splošnem zelo brzda. Razburjen gorila je bolj miren kakor šimpanz. V splošnem je prijazen in nekoliko žalosten. Kadar škriplje z zobmi in steguje svoje roke proti dozdavnemu sovražniku, je razdražen. Kadar razmišlja, rad naslanja svojo glavo na roko. Zgodilo se je, da je gorila, ki mu je nekaj ostalo v zobu, ko je požrl hrano, z žalostnimi, očitajočimi očmi izkušal opozoriti čuvaja v nekem živalskem vrtu na to in celo z roko kazal na zob.

Gibone je hudo preučevati. Če se siamski gibon prestraši, odpre gobec in oči na široko in strmi. Na to, da bi se branil, niti ne misli ne, ampak samo gleda, kako bi zbežal. Močnejši ameriški giboni, ki se laže branijo, napol zaprejo oči, kadar so prestrašeni. Giboni so v ujetništvu

zelo žalostni; morda pogrčajo svoje ljubljeno drevo. Te opice, katerih bivališče so vrhovi dreves, so na tleh okorne. Siamski gibon pije vodo tako, da jo zajame z roko in srebrije iz dlani. Kolobin z belimi pleči ne pobira hrane z roko, ampak se ji približa z gobcem.

Mandrill je edina opica, ki se reži v človeškem smislu. Kadar ima koga rad, dvigne kote gobca in kaže zobe. Kadar je razburjen, kima in izpreminja barvo. V splošnem pa, kadar opica kaže zobe, pomeni, da hoče ugrizniti, dasi po navadi ne izgubi tako hitro svojega dostojanstva. Rada ima, da jo kdo boža in se ji dobrika. Njene oči lahko milo prosijo, dasi se istočasno okoli oči kaže prezir.

Ameriška opica kapucinka se od opic starega sveta zelo razlikuje. Neprestano brblja in kaže svoj jezik v znak jeze pa tudi zadovoljnosti. Njen rep je zelo spreten; rabi ga kot peto roko. Po drevesu pleza kar mehnično, ne da bi kaj pazila. Če pride do ovire, ji služi rep kot zasilna zavora.

× Zanimanje atentata na Hitlerja. Glede vesti tujih listov, da je izvršila hči bivšega pokrajinskega načelnika za Šlezijo Brücknerja atentat na nemškega državnega kancelarja Hitlerja, izjavljajo na odločilnem mestu, da zanikuje to vest že dejstvo, ker je edina Brücknerjeva hčerka stara šele leto dni.

× Največja jama na svetu. Kakih 20 kilometrov od železniške postaje Ščuraba v srednji Aziji je v gorovju Šaldjemiru soteska Saukur. V tej soteski se odpira vhod v največjo in najskrivnostnejšo jamo sveta, ki se imenuje Kon i gut, kar bi se po slovensko reklo Rudnik, v katerem vse izgine. To jama že od nekaj poznajo tamošnji prebivalci. V teku stoletij se je okrog nje spletlo nešteto pripovedk. V starih arabskih listinah je zapisano, da so v podzemskih hodnikih te jame skriti neizmerni zakladi. V njej so našli mnogo človeških okostij, ki so po cenitvah učenjakov stara več ko 1000 let. Te kosti so izročili taškentskemu muzeju. V Kon i gutu je vse polno podzemskih celic, ki so med seboj zvezane z omrežjem hodnikov. Nekatero celice niso več celice, ampak pravcate dvorane, saj so dolge po 70 metrov, široke 20 metrov, visoke pa po 45 metrov. Kdor hoče v jamo, se mora spustiti po vrvi, zakaj hodniki, ki vežejo dvorane med seboj, drže v notranjost gore ali pa se naenkrat končujejo ob kakem prepadu. Zavod Lomonosov v Leningradu je zdaj natančno preiskal vse rudnine, ki so jih nabrali v tej jami. Ugotovil je, da je v kamenju Kon i guta nenavadno mnogo cinka, mangana, železa, srebra in cina. Kakor so na podlagi teh ugotovitev in natančnih merjenj izračunali, je v jami kakih 15.000 ton svinca, 50 ton srebra, 350.000 ton mangana. Kakšna bogastva so pa skrita v kamnu gore, ki obdaja skrivnostno jamo, je seveda še neznano.

× Šofer je vozil strahu. Policija v glavnem mestu Mehike preiskuje čudno zadevo, ki razburja vse mesto in posebno avtomobilske izvoščke. Ti namreč zatrjujejo, da jih nadleguje strah, ki v človeški podoba naroča voz in potem med potjo izgine brez plačila. Šofer Elizalde, visok in močan mož s tetovirano desatco, je drhtel od groze, ko je pripovedoval sotrudniku dnevnika «Excelsiorja»: «Mnogo sem potoval in prestal, ko sem bil mornar, a nikoli nisem srečal prikazni ali strahu. Toda zdaj bi bil skoro umrl od groze. V bližini nemške srednje šole me je ustavil sivolas, eleganten gospod, ki me je srepo meril z očmi in mi dal oddaljen naslov, naj ga popeljem tja. Med potjo me je prosil, naj pohitim. Zdrvel sem na vso moč skozi predmestje. A ko sem na cilju odprl vratca, je bil sedež prazen. Potnik je izginil. Dobro vem, da ni mogel skočiti ven, ker sem prehitro vozil. Vendar sem ponovno pregledal vso pot, a nikogar nisem videl. Zgrozil sem se, ker vem, da sem peljal prived. Isto so mi pravili tudi drugi.» Elizalde je sedaj v bolnišnici, ker je dobil živčne napade. Nekoliko dni pozneje je sprejel zavod še drugega šoferja, ki je doživel isto z istimi posledicami.

× **Novo sredstvo proti jetiki.** V Denverju (Colorado) so napravili pred meseci poizkus z novim zdravilom za jetiko, ki kaže zdaj, da bo uspešno. Enajst kaznjencev iz denverske jetnišnice se je dalo prostovoljno cepiti z bacili jetike in potem obravnavati z novim lečilom. Niti pri enem med njimi ni danes kakšnega sledu o bolezni. Kakšno je novo zdravilo, listi ne poročajo podrobneje, pač pa pišejo, da so pogumnim kaznjencem oblastva odpustila ostanek kazni.

× **Gostija s človeškim mesom** V Ontariju na Besarabskem ozemlju so odkrili rumunski orožniki strašen zločin. Kmet Nikola Stepan, ki je imel ljubavno razmerje z neko Eufrozimo, je po njenem nasvetu sklenil umoriti svojo ženo. Skupaj sta jo izvabila v klet, kjer sta izvršila umor, razsekala ženino truplo na kose, meso pa osušila ter ga razdelila med kmete, ki so ga kuhali, jedli in hvalili zaradi posebnega okusa. Tako je tudi prišel zločin na dan. Na neki takšni pojedini je vprašal neki gost Stepana, kje je dobil to meso. Stepan se je nekač časa izvijal, zato so gosti slednjič pozvali orožnike, ki so zaslišali Stepana in njegovo Eufrozimo. Šli so z njima v klet, kjer so na kosih suhega mesa ugotovili njegov človeški izvor. Stepan in Eufrozima sta spričo poraznega odkritja priznala zločin, mnogim gostom pa je nato postalo slabo in so jih morali odpeljati v bolnišnico. Oba zločinca sta pod ključem in prideta pred sodnike.

× **Štiri leta je spal.** Biti štiri leta mrtev in vrniti se nenadoma v življenje je gotovo izredno doživetje. In človek bi mislil, da gre za golo izmišljotino, če bi se to ne bilo res primerilo Stanleyu Gleavu iz Folcestona v Angliji. Gleave, ki je bil pred svojo začasno smrtjo strojevodja na železnici, je prišel pred šestimi leti v bolnišnico v Folkestonu. Njegovo zdravstveno stanje je bilo zelo resno. Oglasile so se na videz zaceljene rane, spomini na svetovno vojno. Takoj drugi dan po prevozu v bolnišnico se je pa pogreznil Gleave v trdno spanje in cela štiri leta je neprebudno spal. Zdravniki niso več upali na njegovo rešitev, vendar so ga pa umetno hranili in z velikim zanimanjem opazovali ta pojav. Po štirih letih se je pa Gleave nenadoma zdramil iz smrtne spanja. Bil je hudo izčrpan in zato mu zdravniki niso hoteli povedati, da je vsa štiri leta spal. Stregli so mu dalje in počasi so se mu vračale moči. Moč je še vedno večinoma spal in zelo težko je imel odprte oči. Tako sta minili še dve leti, dokler zdravniki končno niso priznali, da je nastopil čas, ko mu že lahko dovolijo krajše izprehode. Te dni se je Gleave vrnil k svoji družini. Vse, kar je videl domov grede, ga je zelo presenetilo. Svoje žene in otrok skoraj ni mogel spoznati, saj jih šest let ni videl. Zdravniki trdijo, da je docela okrevan in da se bo lahko kmalu vrnil k svojem odgovornemu poklicu. Pa naj še človek reče, da je čas čudežev minil.

× **Sad se je razpočil.** Francoski rastlinoslovec Perrier je doživel posebno nesrečo. Nekega dne je sedel za pisalno mizo, na kateri je stala med drugim lesena škatlica z južnoameriški semeni. Nenadno je zadonel strel, škatlica se je razletela drobce. Trska je poškodovala znanstveniku oko in je bila potrebna operacija. Strel je bil tako močan, da je pritekla k ponesrečencu žena iz kuhinje skozi tri sobe, meneč, da se je sprožil revolver. Razpočil se je samo sadež drevesa z latinskimi imenom *Hora crepitans*, ki ga je pripeljal rastlinoslovec iz Južne Amerike. Omenjena ježica se razleti v kose, ko se zadosti posuši. Narava poskrbi na ta način za semena, ki bi sicer ostala zaprta v ježici. Rastlinoslovec je poznal to lastnost in si hotel podrobno ogledati sad. A ni vedel, da mu more postati nevaren. Na podoben način širijo svoja semena tudi nekatere evropske rastline.

× **Trije inženjerji grade v Sahari sedem svetilnikov.** V enem delu puste Sahare, ki se imenuje Puščava strahu, so zaposljeni trije francoski inženjerji z gradnjo prvega izmed sedmih svetilnikov, ki bodo v bodoče kazali pot skozi neskončno puščavo avtomobilistom, letalcem in karavanam. Svetilniki bodo po 35 m visoki stolpi iz jekla in be-

tona, katerim ne bodo mogle do živega niti roparske tolpe, ki čisto zablodijo v puščavo. Luči v svetilnikih, vidne 100 m daleč naokrog, bodo svetile dve leti brez vsakega polnjenja ali reguliranja, ker bo gorela v njih neka posebna zmes. Mnogi ljudje in živali se bodo lahko v bodoče zahvalili svetilnikom za svojo rešitev pred smrtjo od vročine in žeje. To, kar je napravil inženjer Delaplace s svojima pomočnikoma, je ogromno delo v pravem pomenu besede. Inženjerji imajo samo dva avtomobila, ki z njima dovažajo jeklo, cement in gorivo na velike razdalje. Nепrestano morajo izpopolnjevati zaloge živil, orodja in lesa, zlasti si pa morajo preskrbovati vodo v neprestani nevarnosti, da jih napadejo arabski razbojniki. «Naša naloga ni lahka», je pravil nedavno inženjer Delaplace nekemu novinarju, ki ga je prignala k njemu radovednost. «Sami si kubamo, sami smo si inženjerji, zidarji, šoferji, lovci in celo zdravniki. Trpeti moramo žejo, strašno vročino podnevi in hud mraz ponoči. Oči nas vedno peko, ustnice imamo razpokane in jezike otekla. To ni šala, toda naš trud bo poplačan z uspehom.»

× **Novo orožje.** Pariški listi poročajo, da so se vršili ob navzočnosti francoskega ministra za zračno plovbo in vojaških strokovnjakov poizkusi z novim orožjem, ki ga izumitelja imenujeta «vojni žarilnik». Ta žarilnik oddaja svetlobne žarke, ki baje strašno učinkujejo. Izumitelja sta Keilhaus in de Christmas. Pri poizkusih je pokazalo novo orožje nepričakovano silo tudi na prostem. Tako so pomotno usmerili v bližini neke vasi žarek iz žarilnika v podobi samokresa na neko plesno veselico. Plesoči pari so popadali omamljeni na tla. Novo orožje so spočetka namenili obrambi pred letalskimi napadi, a kakor je videti, se bo dalo uporabiti tudi na bojišču proti napadajoči pehoti.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Moč navade.

Vdova sedi v družbi spiritistov, ki hočejo priklicati duha svojega moža. Po brezuspešnih poizkusih naposled mizica potrka in vdova vpraša: «Ali si ti, Jaka?»

Tuk, tuk, tuk...

«Če si, glej, da si pošteno obrišeš čevlje, ker so parketi sveže namazani.»

Dobro ve.

A: «Zakaj ne piješ?»

B: «Ker moram biti previden. Če pijem preveč alkohola, se mi vlije kri iz nosa.»

A: «To mi je dobro znano. Tudi pri meni se zaključijo vedno z bunkami...»

Pravično ogorčenje.

Žena (možu, ki se je vrnil zjutraj s krokanja): «Ura je že osem, pa se šele zdaj vračaš!»

Mož: «Nezaslišano — in ti si še vedno v postelji?»

Ne jamči.

A: «Pravite, da so hlače do zadnje nitke iz volne. Ali mi morete tudi jamčiti, da je tako?»

B: «Tega pa ne morem, kajti gumbi so koščeni.»

Izjemi.

Londonski sodnik spozna v aretiranem zločincu svojega sošolca in ga vpraša: «No, kaj se je pa zgodilo s Tomom, Williamsom, Johnom, Bullom in drugim najinimi sošolci?»

«Ah, gospod, vsi omenjeni so bili že obešeni, le vi in jaz še ne.»

Ljudska samopomoč

registrirana pomožna blagajna v Mariboru, Grajski trg št. 7
poverjenišтво: LJUBLJANA, Tyrševa cesta št. 34

naznanja smrtnih primerov svojih članov v mesecu novembru 1954.

Grebenc Jože, Maršiči
Stancer Jera, Babna reka
Kotnik Ana, Črešnjevec
Pfeifer Ivana, Dračul
Pečnik Antonija, Lepa njiva
Korošec Marija, Mihovce št. 40
Veršnik Marija, Guštanj
Tušek Marija, Na Hribu
Korošec Elizabeta, Studenci
Šebek Klara, Maribor
Ražem Ivan, Bazovica
Schmidinger Marija, Laško
Geč Franc, Samožani
Lukman Jožefa, Kog
Tschinkel Marija, Koprivnik
Žmauc Jožefa, Pucunci
Gliha Ana, Gorenja vas
Pondelak Marija, Spodnja Pohanca
Šteher Kunigunda, Studenci
Gerlič Terezija, Zagreb
Zagernik Jožef, Črna
Ulčnik Pavel, Počehova
Lah Alojzij, Gomile
Rošker Marija, Maribor
Grdadolnik Ivan, Ljubljana
Baumgartner Katarina, Ljubljana
Grebenc Jožef, Maršiči
Vidovič Marija, Ormož
Rečnik Julijana, Bistrica
Besednjak Vincenc, Polzela
Bogovič Apolonija, Arnovo selo
Majhenič Franc, Studenci
Pernat Ivan, Črna
Kastelic Marija, Krško
Grdane Martin, Prilipe

Ribič Julijana, Trčova
Rašl Terezija, Rogoznica
Krajnc Mihael, Ptuj
Spač Julijana, Ščavnica
Jan Anton, Skale
Dvoršak Martin, Stopno-Savinsko
Zličar Miha, Sv. Jurij ob juž. žel.
Horvat Leopold, Biserjane
Pražnik Neža, Medvejek
Serdinašek Agata, Stojnci
Ogrizek Ana, Prepole
Rojs Jakob, Brengova
Gorše Anton, Maribor
Lobenwein Anton, Vuzenica
Kociper Marija, Ljutomer
Firm Marija, Zagorje
Zlahtič Barbara, Gorenja Hajdina
Damiš Terezija, Spodnja Korena
Kek Terezija, Pobrežje pri Mariboru
Borovič Alojzij, Budina
Mikl Jurij, Drakovec
Conšek Franc, Maribor
Philip Gustav, Maribor
Lappi Jožef, Mušćak
Friedau Agnes, Studenci
Korošak Jakob, Moravci
Lettig Pasqua, Maribor
Čavnik Jernej, Pameče
Tiplič Alojzija, Sv. Lenart v Slov. gor.
Paradiž Anton, Raduše
Lupinšek Roza, Sv. Boltenk
Sinič Antonija, Maribor
Petrišič Ivan, Orešje
Cimperc Alojzija, Maribor
Fridauer Terezija, Pobrežje

Po vseh umrlih se je takoj izplačala pripadajoča pogrebna v skupnem znesku 618.770 Din.

Kdor še ni član «Ljudske samopomoči», naj zahteva brezobvezno in brezplačno pristopno izjavo.

BLAGAJNIŠKO NACELNISTVO.

Opazovanje nočnega neba.

A: «Ali je ona-le zvezda Venera?»

B: «Ne, to je Mars.»

A: «Čudno, kako jo moreš na to daljavo s prostim očesom razločevati.»

Razumljivo.

Snubec: «Gospod direktor, brez vaše hčerke ne morem živeti.»

Direktor: «To je razumljivo, ko imate tako slabo plačo.»

Sam se je zmotil.

A: «Kdo pa je ta klepetulja?»

B: «Moja žena.»

A: «Oprostite, zmotil sem se.»

B: «Vi ne, pač pa jaz.»

MALI OGLASI

Proda se dvoje posestev. 294

Prvo je v brežiški okolici, oddaljeno deset minut od železniške postaje ter ima 12 in pol orala najlepše zemlje. Vse na ravnem, razen vinograda in gozda. Gospodarsko poslopje v prav dobrem stanju. — Drugo posestvo, prav primerno za kmetovanje, pa je pri Sv. Križu pri Kostanjevici. — Resni kupci, ki se zanimajo za posestvi, naj pošljejo ponudbe ali pisma za natančnejša pojasnila upravi «Domovine».

Dobra oblačila

Vam nudimo za majhen denar.
A. PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 14.

Srečno in veselo novo leto 1935. želi

ALOJZ BRENČIČ

manufaktura, drobnarija, pletenine in krojaške potrebščine

PTUJ

(Nasproti pošte.)

Javna sodna dražba

se vrši dnevno od 9. do 12. in od pol 15. do 18. v trgovini «Jugošport», prej A. Rasberger v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 34. V veliki zalogi so: gramofoni vseh vrst, med njimi avtomatski za gostilničarje in veliki za koncertne in društvene dvorane, kavarne, restavracije, potem plošče, zvočniki, radijski aparati, kombinirani z gramofonom, radijske potrebščine, fotoaparati in fotopotrebščine. 295

Srečno novo leto 1935

želi

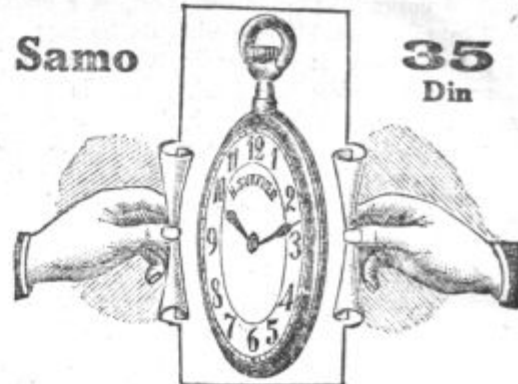
svojim vlagateljem

MESTNA HRANILNICA

LJUBLJANSKA

Nove vloge, vložene po 1. januarju 1933, izplačuje vedno brez omejitev ter jih obrestuje po 4 do 5%.

Samo

35
Din

Št. 5012, kovinasta Anker-remontoir, lepo ohišje, pravi švicarski stroj Din 35.—

Št. 5013, ista z radio svetlobnim kazalnikom in kazalci Din 45.—

Št. 5050, zelo fina, posebna tanka Anker-remontoir, chronometer AXO, točno idoča, elegantna, ohišje iz krom-nikla Din 135.—

H. SUTTNER
Ljubljana 6

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.
Cenik zastoj in poštnine prosto.

100 Din dnevno

zasluži lahko vsakdo z razpečavanjem novega izdelka, prav toliko pa tudi z nekim izdelovanjem. Pošljite svoj naslov in znamko za odgovor. Josip Batič, Ljubljana, Cesta v Rožno dolino št. 5. 296

Kdor oglašuje, ta napreduje!

DRŽAVNA HIPOTEKARNA BANKA

Ustanovljena leta 1862.

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Ustanovljena leta 1862.

(prej UPRAVA FONDŌV)

BANKO UPRAVLJA NEODVIŠEN UPRAVNI ODBOR

CENTRALA V BEOGRADU

Glavne filijale:

Zagreb, Ljubljana, Skoplje, Sarajevo, Niš,
Novi Sad, Cetinje in Split

Agencije:

Kragujevac, Valjevo, Čačak, Zemun, Ve.
Bečkerek, Bitolj, Prijepolje in Banja Luka

Glavni bančni posli:

Upravlja vse državne in javne fonde, pupilne, depozitne in cerkvene kapitale, občinski in samostanski denar, denar ustanov itd.

Emitira obveznice in založnice.

Sprejema hranilne vloge.

Dovoljuje posojila na nepremičnine, a občinam in samoupravnim telesom na davščine in dohodke.

Financira vodne zadruge.

Eskontira menice denarnih zavodov.

Lombardira državne vrednostne papirje, akcije Narodne banke in Privilegirane agrarne banke in blagajniške zapise ministrstva financ.

Eskontira nastopne kupone s svojih založnic dolarske emisije (Seligman), ki so nostrificirane v kraljevini.

Državna hipotekarna banka sprejema hranilne vloge in plača 5% obresti na leto

Za vse bančne obveze jamči država

Za vsa pojasnila se je obračati na naslov:

Državna hipotekarna banka - Beograd
ali na njene filijale